

Autoevaluarea

privind respectarea principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative” (DNSH)
pentru proiectul [se va menționa denumirea]
“REABILITAREA CONACULUI BARANYI-JAKÓ DIN MIȘCA (jud. BIHOR)”

Descrierea pe scurt a proiectului

[Se vor prezenta pe scurt: locația proiectului, descrierea investiției propuse, capacitatea instalată.]

Locul de implementare al proiectului: **CONACUL BARANYI-JAKÓ DIN MIȘCA (jud. BIHOR), România, Regiunea de dezvoltare Nord-Vest, județul Bihor, Comuna Chișlaz, sat Mișca, cod poștal 417183**

Drepturi asupra imobilului/obiectivului: Drept de uzufruct. Contract de constituire drept de uzufruct cu titlu gratuit - Încheiere de autentificare Nr.100/ 28.02.2022;

Extras CF NR.52162 Chișlaz;

Monument în curs de clasare M.I.: adresă de declanșare procedură de clasare de către DJCBH nr. 790/17.03.2022

Obiectivul general:

Proiectul inițiat de EPARHIA REFORMATĂ DE PE LÂNGĂ PIATRA CRAIULUI, vizează punerea în valoare și introducerea în circuitul turistic regional și național a conacului Baranyi-Jakó din localitatea Mișca. Se urmărește promovarea, reabilitarea conacului cu impact național și internațional.

Obiectivul specific al proiectului este includerea obiectivului în “Ruta Curiilor din zona Transilvaniei”, una din cele 12 rute cuprinse în Programul de finanțare P.N.R.R., Pilonul IV., Componenta C - Turism și cultură, Promovarea celor 12 rute turistice/ culturale inițiată de MIPE.

Obiective preconizate a fi atinse prin realizarea investiției publice

Având în vedere importanța culturală și turistică, proiectul propune următoarele:

- consolidarea structurală, conservarea și restaurarea clădirii conacului baroc, Baranyi-Jakó ridicat între 1771-1774

- refuncționalizarea clădirii, asigurând spații multifuncționale, care să găzduiască expoziții permanente și periodice cu tematici legate de istoria, tradițiile, geografia, economia, valorile culturale și etnografice ale regiunii Bazinului de Mijloc al Barcăului, dat fiind că în momentul de față nu există nici o instituție muzeală sau cu profil științific, care să prezinte publicului larg vastă zonă cuprinsă între Marca și Roșiori a Văii Barcăului
 - asigurarea infrastructurii necesare organizării de evenimente cultural-științifice, conferințe și prezentări, activități de pedagogie muzeală, legate de tematicile sus-menționate, ce deservește clădirea și vizitatorii (turiști, studenți și elevi)
- realizarea de amenajări peisagistice prin extinderea și diversificarea spațiilor verzi existente pe parcelele din jurul conacului, aflate în aceeași proprietate.

Activitățile de valorificare

Activități relevante ale proiectului:

Activități de promovare:

- se va digitaliza situlu/obiectivul inclus în cadrul rutei;
- se va crea o aplicații dedicate vizitatorilor;
- se va marca și semnaliza ruta și obiectivul inclus în cadrul rutei;
- se va crea o ofertă culturală comună;

Activități de restaurare/revitalizare:

- restaurarea, conservarea clădirii, crearea de spații, amenajarea unui drum de acces pentru primirea vizitatorilor în cadrul amenajărilor exterioare;

Descrierea spațiilor disponibile vizate de activitatea de valorificare

Monumentul istoric, propus spre reabilitare și disponibil pentru activitatea de valorificare este format din:

- clădirea conacului Baranyi-Jakó, actualmente neutilizabil, care va fi pus complet în valoare cu accesul publicului larg;

Poate fi accesat cu autoturismul, cu bicicleta, pe jos de pe drumul național 19E și drumul comunal 113.

Există acces nelimitat și neîngrădit.

Utilități: energia electrică există (putere insuficientă pentru viitorul concept), există branșament de apă potabilă la rețeaua publică (necesar reamenajarea), canalizarea menajeră există dar trebuie reamenajat.

Lipsă sursă și instalație de încălzire. Necesar de realizat instalații de încălzire. Comuna NU este racordat la rețeaua de gaz.

Destinația și funcțiunile monumentului după restaurare

Având în vedere importanța culturală și turistică, proiectul propune următoarele:

- consolidarea structurală, conservarea și restaurarea clădirii conacului baroc, Baranyi-Jakó ridicat între 1771-1774
- refuncționalizarea clădirii, asigurând spații multifuncționale, care să găzduiască expoziții permanente și periodice cu tematici legate de istoria, tradițiile, geografia, economia, valorile culturale și etnografice ale regiunii Bazinului de Mijloc al Barcăului, dat fiind că în momentul de față nu există nici o instituție muzeală sau cu profil științific, care să prezinte publicului larg vastă zonă cuprinsă între Marca și Roșiori a Văii Barcăului
- asigurarea infrastructurii necesare organizării de evenimente cultural-științifice, conferințe și prezentări, activități de pedagogie muzeală, legate de tematicile sus-menționate, ce deserveșc clădirea și vizitatorii (turiști, studenți și elevi)
- realizarea de amenajări peisagistice prin extinderea și diversificarea spațiilor verzi existente pe parcelele din jurul conacului, aflate în aceeași proprietate.

Beneficiarul dorește ca să păstreze patrimoniul arhitectural și istoric pentru viitoarea generație concomitent cu înzestrarea obiectivului cu noi funcțiuni de valorificare care va servi comunitatea, societatea și largul public pe un termen lung. Se dorește ca obiectivul să devină accesibil tuturor turiștilor și celor interesați. Valorificarea obiectivului are la bază reabilitarea conacului și astfel salvarea patrimoniul istoric din zona geografică ale văii Barcăului și lerului pentru viitoarea generație, respectiv prin refuncționalizarea acestuia și integrarea în circuitul curiilor Transilvănene, se urmărește ca proiectul să aibă un mesaj care prin prezentarea valorilor trecutului să genereze resurse spirituale pentru omul de azi.

În primul rând beneficiarul va crea 2 locuri noi de muncă privind valorificarea și exploatarea obiectivului. Menținerea, întreținerea și buna exploatare a obiectivului și a expozițiilor cade în sarcina beneficiarului.

Pe lângă evenimentele regulate și fixate, se va solicita - comunica cu comunitatea locală în mod interactiv pentru a obține părerea privind necesitățile proprii culturale și se vor lua în considerare la întocmirea programelor anuale de evenimente.

Activitatea culturală în sine generează o serie de voluntari care ajută la organizarea evenimentului. Prin participarea activă la organizarea evenimentelor localnicii vor simți că evenimentul este propriu comunității lor.

Evenimentele organizate au caracter de coeziune socială, comunitară și spirituală.

Se va continua educarea tineretului în spirit creștin, sensibilizând noua generație în domeniile artei, tradiției, patrimoniului cultural și istoric, sprijinirii comunității, descoperirii și aprofundării valorilor universale ale umanității.

Evenimentele vor avea în permanență o componentă de educație pro-patrimoniu, având menirea de a transmite noțiuni științifice unui public variat (ex.preșcolari,școlari,studenți și persoane de vârsta a treia).

Contribuția la dezvoltarea comunității locale din punct de vedere cultural, social si economic

Monument istoric și cultural inclus în LMI, reabilitat, pus în valoare cu accesul publicului larg și a turiștilor, cu calitate crescută a infrastructurii turistice, va contribui la creșterea economică, crearea min.2 locuri de muncă, generarea unui impact asupra atractivității și creșterea participării culturale.

Activitățile de marketing, de promovare planificate conduc la creșterea gradului de cunoaștere a patrimoniului și la intensificarea consumului de evenimente culturale. Creșterea interesului față de evenimentele culturale legate de Conacul Baranyi-Jakó vor contribui la creșterea vitalității satului, la sensibilizarea localnicilor pentru cultură și pentru obiectivele istorice și vor înțelege importanța necesității dezvoltării turismului.

Proiectul va avea ca efect diversificarea ofertei turistice și va contribui la creșterea numărului de sosiri și a duratei sejurului, dezvoltând astfel piața turismului local.

Obiectivul este monument istoric în curs de clasificare, dar proiectul propune realizarea unei performanțe energetice care va crea o amprentă de mediu redusă (emisii min.GES).

Conacul Baranyi-Jakó va avea o capacitate maximă de primire simultană 90 de vizitatori.

Indicator	Valoarea indicatorului raportat la 2019 – fără proiect	Valoarea indicatorului raportat la 2026-cu proiect
Nr. obiective restaurate/modernizate	0	1
Nr. locuri de muncă	0	2
Nr. vizitatori/an	775	1.600 (monitorizare prin raportare anuală)
	1.650 total vizitatori cu evenimente culturale incluse	4.000 total vizitatori cu evenimente culturale incluse (monitorizare prin raportare anuală)

-Partea 1 a listei de verificare-

[În cadrul părții 1 a listei, se vor filtra cele șase obiective de mediu pentru a le identifica pe cele care necesită o evaluare de fond (prevăzută în partea a doua a listei). În cazul în care se răspunde cu DA pentru un obiectiv de mediu în Partea 1 a listei, respectivul obiectiv de mediu va parcurge **evaluarea de fond** din Partea 2 a listei. În cazul în care se răspunde cu NU pentru un obiectiv de mediu în Partea 1 a listei, acel obiectiv de mediu nu va mai parcurge evaluarea din Partea 2 a listei de verificare.

Observație: În prezenta anexă, încadrarea în prima parte sau în cea de-a doua parte a listei de verificare s-a realizat având în vedere analiza DNSH anexată la componentă C6 - Energie a PNRR¹ pentru Investiția I1 - Noi capacități de producție de energie electrică din surse regenerabile, iar solicitanții de finanțare au posibilitatea de a reîncadra, doar în mod justificat, obiectivele de mediu în cadrul celor 2 liste.]

Vă rugăm să indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos necesită o evaluare de fond a măsurii conform principiului DNSH	Da	Nu	Justificare în cazul selectării răspunsului „Nu”
Atenuarea schimbărilor climatice		X	Cerințe: Solicitantul va justifica faptul că proiectul/oferta respectă principiul DNSH în ceea ce privește obiectivul privind atenuarea schimbărilor climatice, contribuind cu un coeficient de 100% pentru acest obiectiv (a se vedea Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative” (2021/C58/01)). Proiectul face parte din grupul proiectelor care urmăresc creșterea competitivității sectorului turistic românesc și a promovării transformării socio-economice durabile / orientate către mediu, în zonele rurale și defavorizate. Deși obiectivul este monument istoric, proiectul propune realizarea unei performanțe energetice care va crea o amprentă de mediu redusă (emisii minime de GES). Astfel, prin investiția asociată reabilitării se va diminua emisiile de GHG(GES). Investiția face parte din Finanțarea Rutei curiilor din zona Transilvaniei (reabilitare 5 curii – conace și infrastructură specifică, iar pentru 25 curii - marcarea și semnalizarea rutei / obiectivelor incluse în cadrul rutei, marketing, management și digitalizare; dezvoltare și livrare ofertă culturală;) Clădirea, deși este un monument istoric existent în curs de clasare, respectă cerințele apropiate de NZEB, mai ales în cea ce privește cota parte a energiilor regenerabile. Iar renovările clădirilor asigură conformitatea aăropiată cu Directiva privind performanța energetică a clădirilor.

¹ www.mfe.gov.ro/pnrr/

		Investiția nu va genera emisii semnificative de GES, deoarece activitățile de renovare/reabilitare, realizate în limitele avizelor eliberate de instituțiile cu competențe în domeniul gestionării patrimoniului cultural, au potențialul de a reduce consumul de energie, de a crește eficiența energetică, ducând la o îmbunătățire substanțială a performanței energetice a clădirilor în cauză și de a reduce în mod semnificativ emisiile de GES. Astfel activitățile de renovare/reabilitare vor contribui la obiectivul național de creștere a eficienței energetice pe an, stabilit în conformitate cu Directiva privind eficiența energetică (2012/27/UE) și cu contribuțiile la Acordul de la Paris privind schimbările climatice, stabilite la nivel național. Clădirea eligibilă în cadrul investiției nu se va folosi pentru extracția, depozitarea, transportul sau producția de combustibili fosili. Astfel, prin măsurile propuse nu există un impact semnificativ asupra acestui obiectiv de mediu- chiar prin metodele de izolare parțială aplicată, prin schimbarea tâmplăriilor cu tâmplării eficiente energetic, prin echiparea obiectivului cu sistem de pompe de căldură apă-sol (geotermale) investiția va contribui la atenuarea schimbărilor climatice.
Adaptarea la schimbările climatice	X	
Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine	X	Impactul asupra protecției resurselor de apă și marine este insignifiant, investiția nu va avea impact asupra acestora.
Economia circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora	X	
Prevenirea și controlul poluării aerului, apei sau solului	X	Impactul asupra acestui obiectiv de mediu este nesemnificativ, prin activitățile efectiv propuse în cadrul investiției nu se vor polua apa, aerul sau solul. În ceea ce privește construcțiile, rețelele publice pentru gestionarea apei pluviale sunt conectate la stații de epurare care gestionează procesul de curățare și recirculare a apei. Operatorii care efectuează reabilitarea/restaurarea vor asigura măsuri privind calitatea aerului din interior, ce poate fi afectată de numeroși alți factori cum ar fi utilizarea de ceruri și lacuri pentru curățarea suprafețelor, materialele de construcție precum formaldehida din placaj și substanțele ignifuge din numeroase materiale sau radonul care provine, atât din soluri, cât și din materialele de construcție. Operatorii care efectuează renovarea vor asigura că toate componentele și materialele utilizate în renovarea clădirii nu conțin azbest și nici substanțe cu grad mare de risc, identificate pe baza listei de substanțe care fac obiectul setului de autorizare din anexa XIV la Regulamentul (CE) nr. 1907/2006. Operatorii care efectuează renovarea se vor asigura că toate componentele și materialele utilizate în renovarea clădirii care pot intra în contact cu ocupanții emit mai puțin de 0,06 mg de formaldehidă per m³ de material sau component și mai puțin de 0,001 mg din categoriile 1A și 1B compuși organici volatili cancerigeni per m³ de material sau compuși ai acestuia, la testare în conformitate cu CEN / TS 6516 și

		ISO 16000-3 sau alte condiții de testare standardizate comparabile și metoda de determinare. Se vor lua măsuri pentru reducerea zgomotului, prafului și emisiilor de poluanți în timpul lucrărilor de renovare.
Protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor	X	Impactul asupra acestui obiectiv de mediu este nesemnificativ. Nu se vor afecta habitatele și ecosistemele sau biodiversitatea – obiectivul nu este amplasat în astfel de zone. Acele investiții nu vizează zone sensibile din perspectiva biodiversității și a ecosistemelor (Natura 2000, Patrimoniul UNESCO sau alte zone protejate) și nu au impact previzibil asupra acestui obiectiv de mediu.

- Partea 2 a listei de verificare -

[Solicitantul de finanțare trebuie să furnizeze o evaluare de fond a proiectului/ofertei conform principiului DNSH, în cazul obiectivelor de mediu care necesită efectuarea acestei evaluări.

Astfel, solicitantul va răspunde la întrebările de mai jos, pentru acele obiective de mediu identificate în partea 1 ca necesitând o evaluare de fond, ținând seama de cerințele de examinare prevăzute în coloana privind evaluarea de fond, de mai jos, făcând totodată referire la documentația tehnico-economică, avizele și acordurile obținute/care vor fi obținute pentru proiectul/oferta depusă.]

Întrebări	Nu	Evaluarea de fond
Adaptarea la schimbările climatice: Se preconizează că măsura va duce la creșterea efectului negativ al climatului actual și al climatului viitor preconizat asupra măsurii în sine sau asupra persoanelor, asupra naturii sau asupra activelor?	X	Cerințe: În cadrul acestei secțiuni, solicitantul trebuie să justifice și să probeze, prin raportare la oferta/documentația depusă (SF, avize, alte documente relevante), faptul că s-a realizat o evaluare a riscurilor climatice și a altor vulnerabilități identificate și că se va pune în aplicare orice soluție de adaptare necesară în cazul investițiilor propuse. I. În primul rând, se va justifica faptul că s-a realizat o evaluare a riscurilor climatice și a vulnerabilității, utilizând proiecții climatice în cadrul unei serii de scenarii viitoare, în concordanță cu durata de viață preconizată a construcțiilor/instalațiilor (10-30 ani). Etapele privind evaluarea riscurilor climatice și a vulnerabilității sunt următoarele: 1. În principal pe baza riscurilor enumerate în Apendicele A: Clasificarea pericolelor legate de climă la Regulamentul delegat (UE) al Comisiei [C (2021) 2800/3], se vor identifica acele riscuri climatice care pot afecta performanța activității economice pe durata sa de viață preconizată. A se vedea evaluarea riscurilor climatice și a vulnerabilității anexată:

Întrebări	Nu	Evaluarea de fond
		Pe baza identificării riscurilor climatice care pot afecta performanța activității economice pe durata sa de viață preconizată, putem afirma că risurile climatice în general sunt cu impact minor și probabilitate mică sau nu prezintă nici un risc pe parcursul exploatării. Aceste riscuri minor nu implică măsuri speciale. <i>2. În cazul în care evaluarea activității, de la punctul 1, arată că aceasta este expusă unuia sau mai multor riscuri climatice fizice, se realizează o evaluare a riscurilor climatice și a vulnerabilității pentru a se determina dacă riscurile climatice fizice sunt semnificative pentru activitatea economică respectivă.</i> <i>Această evaluare a riscurilor climatice și a vulnerabilității trebuie să fie proporțională cu dimensiunea activității și cu durata de viață preconizată a acesteia. Având în vedere că durată de viață estimată a construcțiilor/instalațiilor este mai mare de 10 ani, evaluarea riscurilor climatice și a vulnerabilității se realizează utilizând proiecții climatice de ultimă generație și la cea mai înaltă rezoluție disponibilă, pentru gama existentă de scenarii pentru viitor care este compatibilă cu durata de viață preconizată a activității.</i> A se vedea evaluarea riscurilor climatice și a vulnerabilității anexată: Există câteva riscuri climatice care au probabilitate medie și au impact mic sau mediu rar major cum ar fi: Valul de căldură, Valul de frig/îngheț, Furtună (inclusiv viscole și furtuni de praf și de nisip), Precipitații abundente (ploaie, grindină, zăpadă/gheață), Inundație (fluvială, pluvială). Aceste riscuri cu probabilitate medie și impact mic sau mediu eventual mare au fost luate în considerare la proiectarea reabilitării în faza DALI, însă se va lua în considerare la elaborarea proiectului tehnic (PT) respectând normele legislative de proiectare din domeniu care tratează aceste riscuri. Valurile de căldură și de frig sunt contracarate prin izolarea parțială a clădirii de monument și prin aplicarea tâmplăriilor de eficiență termică ridicată, respectiv sursa energetică aplicată pentru reducerea acestor efecte reprezintă surse de energie parțial regenerabilă obținute cu pompe de căldură și energie geotermală respectiv cu ajutorul sistemului de ventilare cu recuperator. Furtună (inclusiv viscole și furtuni de praf și de nisip), Precipitațiile abundente (ploaie, grindină, zăpadă/gheață) se va lua în considerare la proiectul tehnic la dimensionarea corespunzătoare a șarpantelor, structurilor de rezistență și a instalațiilor de

Întrebări	Nu	Evaluarea de fond
		canalizare pluvială și drenaj – dimensionări care vor lua în considerare la elaborarea proiectului tehnic (PT) respectând normele legislative de proiectare din domeniu care tratează aceste riscuri. Scenariul pentru viitor privind aceste riscuri climatice fac ca riscurile identificate să se agraveze crescând probabilitatea lor de la mic la probabilitate medie. Dimensionarea structurilor și sistemelor amintite conform legislației în vigoare iau în considerare aceste probabilități crescătoare rezultând în final un impact nesemnificativ asupra obiectivului de investiție pe termen lung. <i>II. Concluziile evaluării riscurilor climatice și a vulnerabilității trebuie să fie incluse în modul de concepere a proiectului de investiții, în documentație fiind prevăzute soluții de adaptare pentru a reduce riscurile fizice materiale legate de climă, aspect care trebuie argumentat de solicitant . Spre exemplu, în cadrul documentației tehnico-economice, sunt prevăzute măsuri speciale pentru creșterea rezistenței componentelor constructive ale investițiilor la schimbările climatice și la alte vulnerabilități, utilizarea de materiale, termosisteme și echipamente cu impact scăzut asupra mediului pe întreaga durată de viață, utilizarea de sisteme de management a clădirilor care diminuează utilizarea, consumul și optimizează operarea în condiții de confort și siguranță maxime.</i> <i>În ceea ce privește soluțiile de adaptare, se au în vedere următoarele etape:</i> <i>1. Punerea în aplicare a soluțiilor fizice și nefizice („soluții de adaptare”) identificate, care reduc în mod substanțial cele mai importante riscuri climatice fizice semnificative pentru activitatea economică respectivă.</i> <i>2. Realizarea unei evaluări a soluțiilor de adaptare care pot reduce riscul climatic fizic identificat</i> Soluții fizice și nefizice identificate și evaluarea soluțiilor adoptate: Valurile de căldură și de frig sunt contracarate prin izolarea parțială a clădirii de monument și prin aplicarea tâmplăriilor de eficiență termică ridicată, respectiv sursa energetică aplicată pentru reducerea acestor efecte reprezintă surse de energie parțial regenerabilă obținute cu pompe de căldură și energie geotermală respectiv cu ajutorul sistemului de ventilare cu recuperator. Furtună (inclusiv viscole și furtuni de praf și de nisip), Precipitațiile abundente (ploaie, grindină, zăpadă/gheață) se va lua în considerare la proiectul tehnic la dimensionarea corespunzătoare a șarpantelor, structurilor de rezistență și a instalațiilor de canalizare pluvială și drenaj – dimensionări care vor lua în considerare la elaborarea proiectului tehnic (PT) respectând normele legislative de proiectare din domeniu care tratează aceste riscuri.

Întrebări	Nu	Evaluarea de fond
		Scenariul pentru viitor privind aceste riscuri climatice fac ca riscurile identificate să se agraveze crescând probabilitatea lor de la mic la probabilitate medie. Dimensionarea structurilor și sistemelor amintite conform legislației în vigoare iau în considerare aceste probabilități crescătoare rezultând în final un impact nesemnificativ asupra obiectivului de investiție pe termen lung. 3. Solicitantul trebuie să mai justifice/confirme faptul că soluțiile de adaptare puse în aplicare pentru prezentul proiect/ofertă nu afectează în mod negativ eforturile de adaptare sau nivelul de reziliență la riscurile fizice legate de climă a altor persoane, a naturii, a altor active și/sau a altor activități economice, favorizează soluțiile bazate pe natură sau se bazează, în măsura posibilului, pe infrastructura albastră sau pe infrastructura verde și că acestea sunt în concordanță cu planurile și strategiile naționale de adaptare la schimbările climatice de la nivel local, zonal, regional sau național. În acest sens, solicitantul se va asigura că oferta respecta cerința minimă de reducere a consumului de energie față de consumul anual de energie anterior renovării clădirii, pentru clădirile renovate (cu excepția clădirilor clasate sau în curs de clasare ca monumente și a clădirilor cu valoare arhitecturală deosebită stabilite prin documentațiile de urbanism, clădirilor din zone construite protejate aprobate conform legii)*, iar pentru construcțiile noi, se vor respecta standardele nZEB (nearly zero-energy buildings).** Având în vedere excepțiile stabilite de directiva EPBD și Legea nr. 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor, *pentru monumente istorice și clădirile care fac parte din zone construite protejate, conform legii, fie au valoare arhitecturală sau istorică deosebită, cărora, dacă li s-ar aplica cerințele, s-ar modifica în mod inacceptabil caracterul ori aspectul exterior și pentru clădiri utilizate ca lăcașuri de cult sau pentru alte activități cu caracter religios, nu se solicită audit energetic și certificat de performanță energetică. Acolo unde este tehnic posibil și nu se afectează caracterul și valoarea culturală prin lucrările ce se vor realiza, se recomandă implementarea unor măsuri ce conduc la creșterea performanței energetice, precum: lucrări de reabilitare/ modernizare a instalațiilor de iluminat în clădiri (iluminat inteligent), sisteme de management energetic integrat pentru clădiri și altele asemenea. **Clădirile nou construite vor respecta obiectivul privind necesarul de energie primară cu cel puțin 20% mai mic decât valorile stabilite pentru clădirile de birouri în Anexa la Ordinul nr. 386/2016 pentru modificarea și completarea Reglementării tehnice „Normativ privind calculul termotehnic al elementelor de construcție ale clădirilor”, indicativ C 107-2005, aprobată prin Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 2.055/2005. Eficientizarea sistemului de energie termică- a se vedea DALI – se va aplica sisteme alternative de înaltă eficiență. În general clădirile nerezidențiale, publice sunt mari consumatori de energie, contribuie major la emisiile de gaze cu efect de seră. Având în vedere caracterul de monument al clădirii, valoarea arhitecturală și istorică deosebită, dar și performanța termoeenergetică ale anvelopei clădirii -grosimi ale pereților, cu rezistențe termice ridicate- proiectul nu ar trebui să implice

Întrebări	Nu	Evaluarea de fond
		măsuri specifice de reabilitare termică. Deși obiectivul este monument istoric, proiectul propune realizarea unei performanțe energetice care va crea o amprentă de mediu redusă (emisii minime de GES). În această fază de proiectare (DALI) s-au analizat posibilitățile de retabilizare energetică împreună cu utilizare a surselor regenerabile de energie pentru asigurarea necesarului de energie termică. S-a realizat și un calcul al utilizării sistemelor alternative de înaltă eficiență. În cadrul studiului s-au propus măsuri privind creșterea eficienței energetice a clădirii și analizând impactul unor soluții atât pentru anvelopa clădirii cât și pentru instalații și pentru surse regenerabile de energie. Strategia în baza căreia s-a găsit soluțiile practice constă în aplicarea a trei tipuri de măsuri : • reducerea necesarului de încălzire al clădirii într-un procent cât mai ridicat prin măsuri de termoizolare și creșterea etanșeității anvelopei clădirii . • utilizarea unor echipamente performante pentru încălzire, răcire, producerea apei calde, și iluminat, impunând parametrii care vizează consumurile de energie în exploatarea echipamentelor (randamentele cazanelor, SEER, SCOP la pompe de căldură, etc.). • utilizarea SRE, cerințele de energie deja semnificativ diminuate, trebuie să fie acoperite într-un procent cât mai ridicat cu surse regenerabile de energie SRE, cu impunerea unor specificații tehnice pentru echipamentele SRE. Prin proiect se propune izolarea planșeului podului clădirii, izolarea parțială a pardoselii peste sol și montarea unor tâmplării termoizolante eficiente. Pe lângă termoizolarea parțială a anvelopei clădirii, se propune instalarea și echiparea ansamblului cu un sistem de pompe de căldură geotermale sol-apă de 38 kW, reversibilă cu asigurarea energiei de încălzire și de răcire (Pelectric 8,5 kW) cu realizarea a 8 foraje de câte 100 m adâncime fiecare. Pe lângă pompa de căldură ca și sursă auxiliară s-a propus montarea unui cazan cu combustibil solid pe lemn de foc de 40 kW. Pentru asigurarea ventilării eficiente s-a propus o unitate de ventilare cu recuperator de căldură pentru aer proaspăt de 1000 mc/h, prevăzut cu baterie de încălzire electrică, complet automatizat. <u>Eficientizarea sistemului de energia electrică</u> Se vor implementa următoarele măsuri de eficientizare energetică: schimbarea corpurilor de iluminat existente (lămpi incandescente de uz general- LIG și lămpi fluorescente compacte-LFC) în corpuri de iluminat cu LED-uri, cu eficacitate luminoasă ridicată (peste 90 lm/W).

Întrebări	Nu	Evaluarea de fond															
		Economia energetică și ponderea energiei regenerabile din totalul de energie primară consumată între varianta nereabilitată și cea varianta propusă în proiect este sintetizat în următorul tabel. Conform datelor din ACE: <table> <tr> <td>Consum total de energie electrică</td><td>47,06</td><td>MWhe/an</td></tr> <tr> <td>Consum de energie termică</td><td>71,90</td><td>MWht/an</td></tr> <tr> <td>Total consum de energie</td><td>118,97</td><td>MWh/an</td></tr> <tr> <td>din care energie termică regenerabilă</td><td>53,93</td><td>MWht/an REGENERABIL</td></tr> <tr> <td>care reprezintă</td><td>45,33%</td><td>regenerabil din totalul de consum energetic</td></tr> </table> - Energie primară regenerabilă reprezintă 45,33 % din energia primară totală. - Energie primară neregenerabilă reprezintă 54,67 % din energia primară totală. Deși obiectivul este monument istoric, proiectul propune realizarea unei performanțe energetice spectaculoase care va crea o amprentă de mediu redusă (emisii minime de GES). <u>Managementul deșeurilor</u> Deșeurile din construcții și demolări sunt identificate ca un flux prioritar de deșeuri de către U.E. deoarece pot constitui o sursă pentru reciclare și re folosire în industria construcțiilor. Materialele rezultate din lucrările de reabilitare sunt ciment, cărămizi, țigle, pietre, ipsos, metal, fontă, lemn, sticlă, resturi de tâmplărie, cabluri, identificate la poz. 17 din Anexa 2 la H.G. nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase. Lucrările de reabilitare nu generează deșeuri periculoase. <u>Măsuri administrative pro-active</u> <u>Plan de gestionare a deșeurilor provenite din activitățile de construcție și demolare</u> Prevenirea și minimizarea producerii de deșeuri sunt realizate începând cu faza de proiectare a construcției prin măsuri precum: evitarea soluțiilor de execuție care presupun utilizarea unei cantități mai mari de materie primă și care presupun un timp mai mare de execuție, evitarea demolărilor inutile, prin evaluarea atentă a structurilor deja existente, calcularea exactă a necesarului de materiale, utilizarea unor materii prime și tehnologii „prietenoase față de mediu” (ex. vopsele și tencuieli ecologice, alegerea unor procese de demolare controlată care să permită recuperarea și valorificarea unor materiale de construcții, precum lemnul,	Consum total de energie electrică	47,06	MWhe/an	Consum de energie termică	71,90	MWht/an	Total consum de energie	118,97	MWh/an	din care energie termică regenerabilă	53,93	MWht/an REGENERABIL	care reprezintă	45,33%	regenerabil din totalul de consum energetic
Consum total de energie electrică	47,06	MWhe/an															
Consum de energie termică	71,90	MWht/an															
Total consum de energie	118,97	MWh/an															
din care energie termică regenerabilă	53,93	MWht/an REGENERABIL															
care reprezintă	45,33%	regenerabil din totalul de consum energetic															

Întrebări	Nu	Evaluarea de fond
		cărmizile, tâmplăria), soluții de depozitare selectivă a materialelor pe șantier, soluții aplicate în limita respectării principiilor de reabilitare a monumentelor istorice. Stocarea temporară a deșeurilor din construcții și demolări se va face direct pe amplasament, pe o platformă pe care se așează containere pentru deșeuri de sticlă, metal, lemn, plastic și alte resturi de materiale de construcții. Containerele vor fi amplasate astfel încât să permită accesul ușor pentru realizarea operațiilor de descărcare și pentru preluarea acestora pe platformele mijloacelor de transport rutier. Containerele vor fi etichetate cu numele categoriei de deșeuri pentru care sunt destinate, vor fi supravegheate pe durata stocării din punct de vedere al integrității fizice, evitării scurgerilor sau împrăstierii accidentale. Prin sortarea la sursă se va asigura un grad ridicat de reciclare, costuri reduse pentru reciclare, șantier mai curat și mai sigur. Activitatea de gestionarea deșeurilor și colectarea Deșeurile rezultate din activitatea de exploatare a obiectivului de patrimoniu vor fi colectate în sistem selectiv, concomitent cu implementare unor măsuri administrative de reducere a cantității de deșeuri care ajung să fie depozitate în final. Personalul se va instrui periodic asupra importanței protecției mediului și se vor prezenta măsurile care trebuie luate pentru a reduce la minim impactului obiectivului asupra mediul înconjurător. Legislația de mediu (Ordonanță de Urgență nr. 195/2005 privind protecția mediului) definește poluarea ca fiind introducerea directă sau indirectă a unui poluant care poate aduce prejudicii sănătății umane și/sau calității mediului, dauna bunurilor materiale ori poate cauza o deteriorare sau o împiedicare a utilizării mediului în scop recreativ sau în alte scopuri legitime. Principiul prevede ca potențialul poluator să suporte toate costurile poluării pe care el a cauzat-o. Eparhia Reformată de pe lângă Piatra Craiului Oradea, în calitate de entitate juridică care va gestiona obiectivul reabilitat, va plăti costul social al poluării pe care o generează (adică toate efectele poluării) în mod indirect, prin tariful aplicat de operatorii energiei electrice, apa/canal și salubritate. Astfel principiul "poluatorul plătește" este respectată în mod indirect, prin încorporarea sarcinii asupra mediului în modul de tarifare a utilităților. Beneficiarul include în politica sa de mediu reducerea risipei și a consumului de resurse, cu termen continuu. Proiectul pe lângă măsurile energetice prezentate anterior va contribui la reducerea efectelor negative asupra mediului înconjurător, protejând biodiversitatea și ecosistemele din zonă, va atenua schimbările climatice inclusiv va contribui la promovarea eficienței energetice, prin următoarele: - economia energetică și reducerea GES în mod activ prin măsurile tehnice adoptate în urma reabilitării; - reducerea cantității de deșeuri prin colectarea selectivă și prin creșterea gradului de reciclare -deșeurile rezultate din activitatea proprie vor fi colectate în pubele în sistem selectiv și eliminate în depozitul regional de deșeuri.

Întrebări	Nu	Evaluarea de fond
		- se vor face eforturi susținute pentru a reduce cantitățile de deșeuri care ajung să fie depozitate în final; - dotările achiziționate se vor amplasa și monta fără a produce disconfort vecinătăților, cu reducerea la minim a poluării sonore; - se vor respecta normele de igiena și recomandările privind mediul de viață al populației; - sistemul de iluminat se bazează pe utilizarea de corpuri de iluminat eficiente cu surse de iluminat LED; - instruirea angajaților în spiritul protejării mediului înconjurător. Investiția face parte din Finanțarea Rutei curiilor din zona Transilvaniei (reabilitare 5 curii – conace și infrastructură specifică, iar pentru 25 curii - marcarea și semnalizarea rutei / obiectivelor incluse în cadrul rutei, marketing, management și digitalizare; dezvoltare și livrare ofertă culturală;) Ansamblul de clădiri, deși este un monument istoric existent, respectă cerințele apropiate de NZEB, iar renovările clădirilor asigură conformitatea cu Directiva privind performanța energetică a clădirilor. Investiția nu va genera emisii semnificative de GES, deoarece activitățile de renovare/reabilitare, realizate în limitele avizelor eliberate de instituțiile cu competențe în domeniul gestionării patrimoniului cultural, au potențialul de a reduce consumul de energie, de a crește eficiența energetică, ducând la o îmbunătățire substanțială a performanței energetice a clădirilor în cauză și de a reduce în mod semnificativ emisiile de GES. Astfel activitățile de renovare/reabilitare vor contribui la obiectivul național de creștere a eficienței energetice pe an, stabilit în conformitate cu Directiva privind eficiența energetică (2012/27/UE) și cu contribuțiile la Acordul de la Paris privind schimbările climatice, stabilite la nivel național. Clădirea eligibilă în cadrul investiției nu este folosit pentru extracția, depozitarea, transportul sau producția de combustibili fosili. <i>[Solicitantul va menționa, prin raportare la întrebarea din partea a doua a listei, concluzia evaluării de fond a ofertei/proiectului pentru acest obiectiv de mediu.]</i> Astfel, prin măsurile propuse nu există un impact semnificativ asupra acestui obiectiv de mediu- chiar prin metodele de izolare parțială aplicată, prin schimbarea tâmplărilor cu tâmplării eficiente energetic, prin echiparea obiectivului cu sistem de pompe de căldură apă-sol (geotermale) investiția va contribui la atenuarea schimbărilor climatice. <u>Măsuri propuse pentru respectarea "a nu prejudicia semnificativ mediul" formulate pe baza analizei evaluării riscurilor climatice și a vulnerabilități (anexată):</u> 1. se va accentua și se va solicita la întocmirea caietelor de sarcini privind PT evaluarea acestor riscuri și luarea în considerare la dimensionarea tehnică a structurilor și instalațiilor amintite.

Întrebări	Nu	Evaluarea de fond
		2. Având în vedere că investiția presupune reabilitarea clădirilor de monument istoric, respectarea principiului de "a nu prejudicia semnificativ mediul" se va asigura prin măsuri precum: - se vor utiliza materiale, termosisteme și echipamente cu impact scăzut asupra mediului pe întreaga durată de viață – de exemplu vată bazaltică cu fibre naturale; - sistemul de încălzire cu pompe de căldură, sistemul de ventilare cu recuperator vor fi controlate de sisteme de management a clădirilor care diminuează utilizarea, consumul și optimizează operarea în condiții de confort și siguranță maxime; - reabilitarea clădirilor de monument în prezentul proiect vor cuprinde și măsuri de creșterea performanței energetice a clădirilor și a îmbunătățirii calității mediului prin reducerea consumului de energie utilizată în clădiri, prin stimularea utilizării materialelor de izolație organic-naturale, prin sisteme de optimizare a consumurilor prin programe BMS și prin utilizarea sistemelor de iluminat pe bază de LED; se va implementa sisteme de automatizare pentru clădiri tip BMS, care trebuie să lucreze automat, sistemul BMS pentru clădiri va fi structurată pe pachete sau module: încălzire, climatizare și ventilare; se va adopta sisteme de supraveghere video, controlul și detecția fumului și focului, distribuția energiei electrice, iluminatul, gestiunea energetică, sistemele de contorizare. - finisajele vor consta în tencuieli decorative cu permeabilitate ridicată la difuzia de apă, pe bază de var, argilă, cazeină, silicat sau materiale similare agrementate tehnic sau placaje uscate care asigură o bună respirație a pereților, conform specificațiilor din fișa tehnică; - la proiectarea tehnică se va avea în vedere pe cât este posibil din punct de vedere tehnologic și a prescripțiilor de izolare înglobarea materialelor de izolație de origine organic-naturală ca de exemplu cânepă, lână, bumbac – denim reciclat, plută, celuloză din materiale reciclate și alte materiale de origine organic-naturală similare agrementate tehnic. 3. În concluzie, activitățile propuse în cadrul acestei intervenții au un impact previzionat insignifiant asupra acestui obiectiv de mediu, având în vedere efectele directe și indirecte, pe durata ciclului de viață. Acolo unde investițiile presupun construcția sau reabilitarea de clădiri, acestea pot fi echipate cu sisteme de climatizare care vor asigura temperaturi constante indiferent de clima exterioară, conducând astfel la diminuarea efectelor climatice.
Tranziția către o economie circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora: Se preconizează că măsura:	X	<i>Solicitantul de finanțare va menționa cum va aborda cerințele tranziției către o economie circulară, la momentul elaborării documentațiilor tehnico-economice și a documentațiilor de achiziții, la momentul realizării lucrărilor de construcție/montaj, în etapa de operare și de dezafectare (la finalul perioadei de viață a acestor investiții).</i>

Întrebări	Nu	Evaluarea de fond
(i) va duce la o creștere semnificativă a generării, a incinerării sau a eliminării deșeurilor, cu excepția incinerării deșeurilor periculoase nereciclabile sau (ii) va duce la ineficiențe semnificative în utilizarea directă sau indirectă a oricăror resurse naturale în orice etapă a ciclului său de viață, care nu sunt reduse la minimum prin măsuri adecvate sau (iii) va cauza prejudicii semnificative și pe termen lung mediului în ceea ce privește economia circulară?		<i>La momentul elaborării documentațiilor tehnico-economice și a documentațiilor de achiziții, solicitantul se va asigura de următoarele aspecte:</i> - Proiectarea clădirilor și tehnicile de construcție vor sprijini circularitatea și vor demonstra, în special, cu referință la ISO 20887 sau alte standarde pentru evaluarea demolărilor sau adaptabilității - Solicitantul va evalua disponibilitatea și, acolo unde este posibil, se vor achiziționa și utiliza echipamente și componente cu durabilitate și reciclabilitate ridicate, care pot fi demontate și pregătite pentru reciclare în mod facil. Astfel, se urmărește ca investițiile să fie conforme cu principiile produselor durabile și cu ierarhia deșeurilor, acordându-se prioritate prevenirii generării de deșeuri și de asemenea, să se asigure de faptul că activele sunt durabile și că pot utilizate în mod eficient - a se vedea Anexa II la Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative” (2021/C58/01). - Gestionarea deșeurilor rezultate se va realiza conform cu obiectivele din cadrul general de gestionare a deșeurilor la nivel național - Planul național de gestionare a deșeurilor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 942/2017 (elaborat în baza art. 28 al Directivei 2008/98/EC privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive, cu modificările ulterioare). A se vedea și Anexa II la Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative” (2021/C58/01). - În ceea ce privește deșeurile recuperabile rezultate pe perioada executării lucrărilor de renovare a clădirilor, în cazul siturilor restaurate, se va solicita constructorilor să se asigure ca cel puțin 70% (în greutate) din deșeurile nepericuloase rezultate din construcții și demolări (cu excepția materialelor naturale definite în categoria 17 05 04 din lista europeană a deșeurilor stabilită prin Decizia 2000/532/CE a Comisiei, preluată în HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare) și generate pe șantier să fie pregătite, respectiv sortate pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare materială, inclusiv operațiuni de umplere cu deșeuri pentru a înlocui alte material, în conformitate cu ierarhia deșeurilor și cu Protocolul UE de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări - a se vedea art. 11 din Directiva cadru privind deșeurile. - Solicitantul se va asigura că prevede condiții care să asigure colectarea separată eficientă și eficientă a deșeurilor la sursă și trimiterea fracțiunilor separate la sursă în vederea pregătirii pentru reutilizare sau reciclare. -Sortarea deșeurilor se va realiza la locul de producere, prin grija constructorului. Constructorul va limita generarea de deșeuri în procesele legate de construire și demolări, în conformitate cu Protocolul UE de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări. [Obs: Includerea prevederilor în documentațiile de achiziții va face obiectul unor raportări în perioada de implementare a proiectului de investiții]. <i>La momentul realizării lucrărilor de construcție/montaj</i> - Deșeurile rezultate vor fi colectate selectiv în funcție de caracteristicile lor, transportate în depozite autorizate sau predate unor operatori economici autorizați în scopul valorificării lor, în conformitate cu reglementările în vigoare .

Întrebări	Nu	Evaluarea de fond
		- Se vor încheia contracte cu societăți autorizate ce vor asigura eliminarea/valorificarea tuturor tipurilor de deșeuri generate. Toate deșeurile generate în urma proiectelor de investiții, în toate etapele acestuia, vor fi depozitate temporar doar pe suprafețe special amenajate în acest sens. - Constructorul, pe întreaga perioadă de desfășurare a lucrărilor de reabilitare se va urmări limitarea cantităților de zgomot și de praf generate. [Obs: Prevederilor de mai sus vor face subiectul raportărilor din perioada de implementare a proiectului de investiții]. În etapa de operare și de dezafectare (la finalul perioadei de viață a acestor investiții) Deșeurile rezultate din activitățile de întreținere (legate în primul rând de reparațiile curente) și dezafectare vor fi gestionate similar cu deșeurile generate în perioada de construcție/montaj. [Solicitantul va menționa, prin raportare la întrebarea din partea a doua a listei, concluzia evaluării de fond a ofertei/proiectului pentru acest obiectiv de mediu.] Impactul asupra acestui obiectiv de mediu este nesemnificativ. În ceea ce privește potențialele deșeuri generate de către construcții și reabilitări, acestea vor fi gestionate conform planurilor de gestiune a deșeurilor și standardelor aplicabile în domeniu. Astfel, se va asigura un sistem eficient de management al deșeurilor, cu colectare selectivă și utilizând cele mai bune practici din domeniu în ceea ce privește diminuarea cantităților de deșeuri generate. De asemenea, pe întreaga perioadă de desfășurare a lucrărilor de reabilitare se va urmări limitarea cantităților de zgomot și de praf generate. Operatorii economici care efectuează renovarea clădirilor, în cazul siturilor restaurate, se vor asigura că cel puțin 70% (în greutate) din deșeurile nepericuloase din construcții și demolări (cu excepția materialelor naturale menționate la categoria 17 05 04 în Lista deșeurilor, stabilită prin Decizia 2000/532 / CE) generată pe șantier, va fi pregătită pentru reutilizare, reciclare și alte materiale de recuperare, inclusiv operațiuni de umplere cu deșeuri pentru a înlocui alte materiale, în conformitate cu ierarhia deșeurilor și Protocolul UE de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări. Operatorii vor limita generarea deșeurilor în procesele legate de construcții și demolări, în conformitate cu Protocolul UE privind gestionarea deșeurilor din construcții și demolări. Proiectările clădirilor și tehnicile de construcție vor sprijini circularitatea și vor demonstra, în special, cu referință la ISO 20887 sau alte standarde pentru evaluarea demolărilor sau adaptabilității clădirilor.

Întrebări	Nu	Evaluarea de fond
		<u>Managementul deșeurilor</u> Deșeurile din construcții și demolări sunt identificate ca un flux prioritar de deșeuri de către U.E. deoarece pot constitui o sursă pentru reciclare și re folosire în industria construcțiilor. Materialele rezultate din lucrările de reabilitare sunt ciment, cărămizi, țigle, pietre, ipsos, metal, fontă, lemn, sticlă, resturi de tâmplărie, cabluri, identificate la poz. 17 din Anexa 2 la H.G. nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase. Lucrările de reabilitare nu generează deșeuri periculoase. <u>Măsuri administrative pro-active</u> <u>Plan de gestionare a deșeurilor provenite din activitățile de construcție și demolare</u> Prevenirea și minimizarea producerii de deșeuri sunt realizate începând cu faza de proiectare a construcției prin măsuri precum: evitarea soluțiilor de execuție care presupun utilizarea unei cantități mai mari de materie primă și care presupun un timp mai mare de execuție, evitarea demolărilor inutile, prin evaluarea atentă a structurilor deja existente, calcularea exactă a necesarului de materiale, utilizarea unor materii prime și tehnologii „prietenoase față de mediu” (ex. vopsele și tencuieli ecologice, alegerea unor procese de demolare controlată care să permită recuperarea și valorificarea unor materiale de construcții, precum lemnul, cărămizile, tâmplăria), soluții de depozitare selectivă a materialelor pe șantier, soluții aplicate în limita respectării principiilor de reabilitare a monumentelor istorice. Stocarea temporară a deșeurilor din construcții și demolări se va face direct pe amplasament, pe o platformă pe care se așează containere pentru deșeuri de sticlă, metal, lemn, plastic și alte resturi de materiale de construcții. Containerele vor fi amplasate astfel încât să permită accesul ușor pentru realizarea operațiilor de descărcare și pentru preluarea acestora pe platformele mijloacelor de transport rutier. Containerele vor fi etichetate cu numele categoriei de deșeuri pentru care sunt destinate, vor fi supravegheate pe durata stocării din punct de vedere al integrității fizice, evitării scurgerilor sau împrăstierii accidentale. Prin sortarea la sursă se va asigura un grad ridicat de reciclare, costuri reduse pentru reciclare, șantier mai curat și mai sigur. <u>Activitatea de gestionarea deșeurilor și colectarea</u> Deșeurile rezultate din activitatea de exploatare a obiectivului de patrimoniu vor fi colectate în sistem selectiv, concomitent cu implementare unor măsuri administrative de reducere a cantității de deșeuri care ajung să fie depozitate în final. Personalul se va instrui periodic asupra importanței protecției mediului și se vor prezenta măsurile care trebuie luate pentru a reduce la minim impactul obiectivului asupra mediul înconjurător.

Întrebări	Nu	Evaluarea de fond
		Legislația de mediu (Ordonanță de Urgență nr. 195/2005 privind protecția mediului) definește poluarea ca fiind introducerea directă sau indirectă a unui poluant care poate aduce prejudicii sănătății umane și/sau calității mediului, dauna bunurilor materiale ori poate cauza o deteriorare sau o împiedicare a utilizării mediului în scop recreativ sau în alte scopuri legitime. Principiul prevede ca potențialul poluator să suporte toate costurile poluării pe care el a cauzat-o. Eparhia Reformată de pe lângă Piatra Craiului din Oradea, în calitate de entitate juridică care va gestiona obiectivul reabilitat, va plăti costul social al poluării pe care o generează (adică toate efectele poluării) în mod indirect, prin tariful aplicat de operatorii energiei electrice, apa/canal și salubritate. Astfel principiul ”poluatorul plătește” este respectată în mod indirect, prin încorporarea sarcinii asupra mediului în modul de tarificare a utilităților. Beneficiarul include în politica sa de mediu reducerea risipei și a consumului de resurse, cu termen continuu

Semnătura:

Nume, prenume: **CSÚRY István**

Episcop

Reprezentant legal al EPARHIEI REFORMATE DE PE LÂNGĂ PIATRA CRAIULUI

Data:

14.07.2022